

Valgloven. Men jeg skal villigt indrømme, at selv om det ikke staar der saa tydeligt, som det stod i det oprindelige Udkast i 1848, vil det dog være naturligt, at Fordelingen af Kredse ogsaa sker efter et Forhold af omtrent 16,000 Indbyggere i hver Kreds, naturligvis med de forskjellige Hensyn, der skulde tages af andre Grunde. For at bringe denne Nødværelse mellem de nuværende Forhold og Grundloven til at forsvinde, kan man gaa forskjellige Veie. Man kunde paany forandre Grundloven, ligesom det allerede er sket i 1866, ved f. Ex. i Stedet for 16,000 at sætte 20,000; saa vilde man omtrent have det nuværende Forhold, men det er klart, at hvis man gif den Veie, maatte man, naar der kom en ny Tilvæxt, atter forandre Grundloven, og det vilde altsaa føre til en ny Grundlovsforandring, hver Gang Folketallet steg i en større Grad. Man kunde ogsaa gaa den Veie, som ligeledes er foreslaaet, at sætte Folkethingets Medlemmer til et en Gang for alle bestemt Antal, f. Ex. 102, der over maatte det ikke stige, men i saa Fald indgif man dog ikke Ubehagelighederne ved en hyppig Omlægning af Kredse, thi alle Kredses Folketal vørg ikke lige stærkt, og det vilde være urimeligt at beholde en enkelt Kreds med f. Ex. 100,000 Indbyggere, medens andre maaste kun havde 16—20,000. Man maatte nødvendig ogsaa ad denne Veie foretage Omlægninger og det saadanne, hvorved man maatte offre Kredse fra Landet for at faae flere Kredse i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne, hvor Tilvæxten har været og vel ogsaa vil vedblive at være størst, og dette vilde foranledige ikke færre Ulemper og ikke mindre Misforhold end ved en almindelig Forøgelse af Kredsenes Antal. Saaledes ser jeg ikke rettere, end at uagtet der var en mindre Del i de Udvalg, der have været nedsatte, der mente, at man maatte søge Grundloven ændret, og derfor, indtil dette kunde ske, kun foreslog en Deling af Nørrebro-Kredsen i to Kredse, maa man dog gaa en anden Veie, nemlig den, ligesom at foretage en Forøgelse af Kredsenes i Forhold til det forøgede Folketal, saaledes som det aabenbart er ment i Grundloven. Oprindeligt har man dog i dette Thing følt Ulemperne ved en saadan Omlægning saa stærkt, at da Regjeringen i Samlingen 1871—1872 foreslog, jeg tror 114 Kredse,

ønskede man ikke en saadan Forøgelse, men vilde blive staaende ved det nuværende Tal. Næste Gang et Forslag om en Forøgelse, skjøndt en mindre end i 1871, foreslaa, nemlig i Samlingen 1873—1874, indsaa Flertallet i dette Thing imidlertid, at det maatte opgive sit tidligere Standpunkt, og man opfordrede Regjeringen til, naar den ansaa en Forøgelse for nødvendig, at foretage en almindelig Omlægning af samtlige Kredse, saa at der blev mindst 125, og det tiltraadtes, ikke alene af Flertallet, men ogsaa af Mindretallet, altsaa af hele Udvalget. Siden den Tid synes den Tanke ogsaa mere og mere at være trængt igjennem, vel især som en naturlig Følge af, at Befolkningens Antal er steget saa stærkt. Det er jo nemlig, som jeg før omtalte, saa, at Kredsenes Antal, efter det nuværende sandsynlige Folketal, maatte være 132 og, hvis man vilde gaa den samme Veie, som man gif i 1849, maatte man endog lægge Noget til for ikke saa snart igjen at komme til en ny Forøgelse og deraf følgende Omlægning. Jeg kan derfor ikke andet end mene, at det er rigtigt, at denne Sag gaar til et Udvalg, og at man der søger, saa vidt muligt, at finde et andet mere grundlovsjæmlet Grundlag for Sagens videre Fremme; naar samtlige Medlemmer i Thinget ville yde deres Hjælp hertil, vil der dog maaste ogsaa her findes saa megen Kundskab til Forholdene omkring i Landet, at det vilde være muligt at finde et Grundlag, der vilde være nogenlunde betryggende, og det vilde vistnok saa meget mere være nødvendigt at finde et saadant, som det jo har vist sig, at Regjeringen ikke har ladet sig bringe ind paa et saadant andet Grundlag. Det skal jeg derfor tillade mig at tilraade.

Sad: Jeg var ikke til Stede i Begyndelsen af Mødet og hørte derfor ikke den første Del af den sidste ærede Taler's Udtalelser, men jeg har dog hørt saa Meget, at det staar klart for mig, at det Hovedstandpunkt, som den ærede Taler staar paa, er det, at Sagen vel bør fremmes og sendes til Udvalg, men at dette Udvalg skal optage Sagen paa et andet Grundlag end det, der her foreligger. Jeg maa tilstaa, at jeg for mit Vedkommende meget beklager, at det ærede Medlem i sine Overvejelser er kom-